

ת"פ 5519/07/18 - מדינת ישראל המתמחה אליעזר צמח נגד מוריס מימון

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 5519-07-18 מדינת ישראל נ' מימון (אסיר)
בפני כבוד השופט הישם אבו שחאדה

בעניין: - מדינת ישראל ע"י המתמחה אליעזר צמח

נגד
- מוריס מימון באמצעות מערכת ה-VC ע"י
עוה"ד דורון שטרן

הכרעת דין

כתב אישום

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום אשר מייחס לו את ביצוען של העבירות הבאות: איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: **חוק העונשין**) ושימוש בכח או באיומים למנוע מעצר לפי סעיף 47(א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח משולב] התשכ"ט - 1969 (להלן: **פקודת סדר הדין הפלילי**).
2. על פי עובדות כתב האישום, ביום 29.3.18, בשעה 03:02, או בסמוך לכך, בעת סיור שגרתי בשדרות דוד המלך בלוד, הבחין השוטיר יוסי ילאו (להלן: **יוסי**) בנאשם צועק לעבר עוברי אורח בסמוך למאפיית "ליז" בלוד. יוסי התקרב לעבר הנאשם והנאשם החל לדפוק על נידת המשטרה באמצעות ידו.
3. למשמע הדפיקות, פנה יוסי לנאשם ושאל אותו לפרש מעשיו וביקש מהנאשם להתרחק מהמקום. בתגובה, הנאשם הרים אבן בידו ואמר ליוסי "תלך לפני שאני מעיף אותה עליך, יא אתיופי מניאק". יוסי חזר וביקש מהנאשם לעזוב את האבן, הנאשם סירב ואף אמר "לך מפה, יא מניאק, אני לא רואה אותך ממטר". והמשיך להחזיק את האבן בידו ולהניפה לעברו של יוסי.

4. באותן נסיבות, השתמש יוסי באקדח "טייזר" על מנת לנטרל את הנאשם, אולם הנאשם המשיך לאחוז באבן בידו עד אשר נאלץ יוסי להוציאה בכח. בהמשך, הנאשם סירב לבקשתו של יוסי לאזוק אותו תוך שהוא מתנגד להושיט את ידיו.

דין בראיות

5. הראיות בתיק לגבי השתלשלות הדברים בין הנאשם לבין השוטרים, מתחלקות כך שיש מצד אחד, את העדויות של שני שוטרים שהיו במקום והם יוסי ושוטרת נוספת שהייתה עמו בניידת בשם רואה (יערה) אבו עיד (להלן: **יערה**), ומצד שני, עדותו של הנאשם.

6. **יוסי** העיד בתמצית כדלקמן: הוא ויערה היו יחד בניידת סיור והגיעו למאפיית "ליז" בלוד; ליוסי יש היכרות קודמת עם הנאשם מכח עבודתו כשוטר סיור בתחומי העיר לוד ומכוח כך שהנאשם הוא תושב העיר; הנאשם היה במקום ומסיבה לא ברורה, החל להלום בידו על ניידת המשטרה שחנתה ליד המאפייה; יוסי ביקש ממנו מספר פעמים להפסיק לעשות זאת, אך הנאשם סירב, אחז בידו אבן ואיים על יוסי שהוא יזרוק את האבן לעברו תוך שהוא מכנה אותו "אתיופי מניאק"; הדבר לא הותיר ברירה בידו של יוסי מאשר להשתמש באקדח ה"טייזר" שהיה ברשותו לעברו של הנאשם; השימוש באקדח ה"טייזר" לא גרם לנאשם להפיל את האבן מידו, אך איפשר ליוסי להתקרב אליו ולמשוך את ידו על מנת להפיל את האבן מידו; הנאשם התנגד להפלת האבן וגם התנגד לדרישתו של יוסי לאזוק את ידיו ולכן יוסי נאלץ למשוך את ידיו בכח ולאזוק אותו; מהנאשם נדף ריח חזק של אלכוהול (ראו בעניין זה, עדותו של יוסי בפרוט' מיום 8.1.20, עמ' 10 ש' 9 - עמ' 18 ש' 22).

7. יש לציין שההגנה מצאה לנכון להגיש את דו"ח הפעולה של השוטר יוסי (נ/2), מתוך כוונה להראות שמדובר בסתירות מהותיות בין עדותו בבית המשפט לבין הדברים שנרשמו בדו"ח הפעולה. לאחר עיון בדו"ח הפעולה, לא התרשמתי שיש בינו לבין העדות של יוסי בבית המשפט, סתירות כלשהן. נהפוך הוא, קיימת התאמה ולכן יש לראות בדו"ח הפעולה של יוסי כמסמך שמחזק את עדותו של יוסי.

8. יתר על כן, **יערה** מסרה בעדותה בבית המשפט דברים שדומים מאוד לדברים שנמסרו בעדותו של יוסי לגבי אופן השתלשלות הדברים עם הנאשם. לפי עדותה, היא לא התערבה בשיחה שהתנהלה בין יוסי לבין הנאשם וגם לא התערבה בהליך מעצרו והשמת אזיקים בידיו של הנאשם על ידי יוסי, וזאת בשל העובדה שהיתה חדשה בסיור והמתינה להנחיותיו של יוסי. בנוסף, גם היא ציינה שנדף ריח חזק של אלכוהול מהנאשם (פרוט' מיום 8.1.20, עמ' 26 ש' 1 - עמ' 30 ש' 28).

9. גם כאן, הוגש על ידי ההגנה, המזכר שהכינה יערה לגבי השתלשלות האירוע עם הנאשם (נ/4). יש לציין שעדותה בבית המשפט תאמה את הדברים שנרשמו במזכר שערכה.

10. לעומת זאת, **הנאשם** טען שלא היו דברים מעולם. הנאשם טוען שאכן היה במקום, אך טען בתמצית שלא החזיק אבן, לא הולם בידיו על ניידת המשטרה, ולטענתו העדות של השוטרים היא לא יותר מאשר התנכלות לשמה של השוטרים כלפיו (פרוט' מיום 17.2.21, עמ' 41 ש' 24 - עמ' 42 ש' 20; וכן ראו אמרת החוץ של הנאשם, ת/1).

11. הנני מעדיף את גרסתם של השוטרים יוסי ויערה על פני גרסתו של הנאשם לגבי אופן השתלשלות הדברים באירוע מושא כתב האישום. המשמעות המעשית של העדפה זו היא שיש לייחס משקל גבוה לעדותם של השוטרים בשל העובדה שמדובר בגרסאות אמינות ובעוד שיש לייחס משקל נמוך לגרסתו של הנאשם בהיותה גרסה בלתי אמינה, להלן נימוקיי:

א. **ראשית**, העדות של השוטר יוסי תאמה את העדות של השוטרת יערה. במילים אחרות, העדות של כל אחד מהם עומדת בפני עצמה, אך גם תומכת בעדותו של האחר ומכאן האמינות הגבוהה שיש לייחס לעדות של כל אחד מהם.

ב. **שנית**, הנאשם לא נתן הסבר מניח את הדעת מדוע שהשוטרים יתנכלו לו. בנסיבות אלה, יש להשקיף את גרסתו כמופרכת. לא ניתן שום הסבר מטעמו האם היה רקע קודם, עובר לאירוע מושא כתב האישום, שמנקודת המבט הסובייקטיבית שלו, הצדיק התעמרות בו על ידי אותם שוטרים ללא כל סיבה.

ג. **שלישית**, העדות של יוסי והעדות של יערה, נתמכות בדו"ח הפעולה של יוסי ובמזכר של יערה.

ד. רביעית, עדותו של הנאשם, בחקירה הראשית בבית המשפט, נעשתה בדרך של תשובות לקוניות בתגובה לשאלות מדריכות מובהקות שהנאשם נשאל בחקירה הראשית שלו על ידי בא כוחו. מכאן גם המשקל הנמוך שיש לייחס לעדותו של הנאשם בחקירה הראשית. למען ההמחשה, אביא את החלקים הרלבנטיים מתוך חקירתו הראשית של הנאשם בפרוטוקול בית המשפט (ראו פרוט' מיום 17.2.21, עמ' 41 ש' 28 - עמ' 42 ש' 14):

"ש. נעשה את זה מסודר, טוענים שדפקת על הניידת

ת. לא היה.

ש. זה לא קרה.

ת. לא.

ש. טוענים שאמרת כל מיני דברים לשוטר.

ת. לא היה דבר כזה.

ש. אומרים שאתה החזקת אבן ביד.

ת. לא ראיתי שיש אבן באמצע הכביש שיש בו תנועה, אין דבר כזה, לא זרקתי ולא היה דבר כזה.

ש. אומרים שתפסת את האבן.

ת. לא היה דבר כזה, מה אני הולך עם אבנים? אני לא עושה דברים נגד החוק, זה לא אני.

ש. אז מה היה.

ת. מה שאני אמרתי. לא היה שום דבר, לא היה ולא נברא.

ש. מה אתה זוכר מבחינתך שכן קרה, אתה זוכר את המעצר שלך.

ת. את המעצר שלי? יש בעיה אצלי, אתה אומר לי משהו ואז זה בורח לי, כמו לא שומע טוב.

ש. אתה אומר שכל מה שמייחסים לך בכתב האישום, לא קרה

ת. לא קרה.

ש. לא היה ולא נברא

ת. לא היה. זה סתם התנכלות."

12. לפיכך, הנני קובע כממצא עובדתי שהשתלשלות הדברים באירוע מושא כתב האישום היתה בדיוק כפי שתוארה על ידי השוטרים יוסי ויערה.

13. למען השלמת התמונה, יש לציין שהיחידה החוקרת ניסתה לאתר מצלמות אבטחה של חנויות או בתים באותו רחוב שבו התרחש האירוע מושא כתב האישום על מנת לבדוק האם האירוע מושא כתב האישום נקלט במצלמה כלשהי. לאחר בדיקה שנערכה, התברר שאין מצלמות כאלה (ראו: עדותו של השוטר צחי אברמוביץ, פרוט' מיום 4.11.20, עמ' 35 ש' 6 - עמ' 36 ש' 5, וכן המזכרים שנערכו ת/2 ות/3).

עבירת האיומים והעבירה של התנגדות למעצר

14. עבירת האיומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין מתקיימת מעצם החזקת האבן והנפתה במטרה לזרוק אותה לעברו של יוסי. התנהגות זו מקיימת את היסוד העובדתי שבעבירה ואיננה מותרת מקום לספק

שמתקיים גם היסוד הנפשי מסוג של "כוונה" להפחיד את יוסי עם האבן שתושלך לעברו.

15. העבירה של התנגדות למעצר לפי סעיף 47(א) לפקודת סדר הדין הפלילי מתקיימת מעצם סירובו של הנאשם להשליך את האבן שהחזיק וזאת לאחר שנדרש לעשות כן על ידי יוסי. בנוסף, גם המשך סירובו של הנאשם לעזוב את האבן שהחזיק בידו, גם לאחר השימוש באקדח ה"טייזר" כנגדו, די גם בו כדי לקיים את מלוא רכיבי העבירה של התנגדות למעצר לפי סעיף 47(א) לפקודת סדרה דין הפלילי. ולבסוף, גם סירובו של הנאשם לאפשר ליוסי לאזוק את ידיו, דבר שחייב שימוש בכח על מנת להפיל את האבן מידו ולשים אזיק על ידיו, כשלעצמו, מצדיק את מעצרו.

16. ההגנה טענה ששתי העבירות האמורות הן בגדר כפילות, קרי העבירה של התנגדות למעצר תוך שימוש באיומים נבלעת בתוך עבירת האיומים ולכן אין מקום להרשיע את הנאשם בשתי העבירות. טענה זו אין בה ממש ודינה להידחות.

17. למעשה, מדובר בשתי עבירות נפרדות שבאות להגן על שני אינטרסים ציבוריים שונים. עבירת האיומים, עומדת בפני עצמה, והיא באה להגן על שלומו ובטחונו של אדם, וזאת בין אם היה שוטר ובין אם היה כל אדם אחר שאיננו שוטר. לעומת זאת, העבירה של התנגדות למעצר באה להגן על העבודה התקינה של המשטרה בביצוע תפקידה בעת ביצוע מעצר חוקי של אדם. מדובר בשני אינטרסים ציבוריים שונים ונפרדים ומכאן המסקנה שמדובר בשתי עבירות שונות ונפרדות.

18. יתר על כן, בסעיף 47(א) ו-(ג) לפקודת סדר הדין הפלילי נקבע כדלקמן:

"47. (א) המשתמש בכח או באיומים כדי למנוע או להכשיל מעצרו חוקי, שלו או של אדם אחר, או כדי להכשיל חיפוש חוקי, דינו - מאסר 6 חודשים או קנס 750 לירות.

(ג) הוראות סעיף זה באות להוסיף על הוראותיה של פקודת החוק הפלילי, 1936, ולא לגרוע מהן."

(ההדגשות שלי - ה'א'ש')

19. בסעיף 47(א) נאמר במפורש שהשימוש באיומים צריך שיהיה "כדי למנוע או להכשיל מעצר חוקי". הווה אומר, שמדובר בעבירת מטרה וכדי שהעבירה תתקיים, צריך שתתקיים גם המטרה שלשמה נעשה שימוש באיומים. מכאן גם המסקנה שהעבירה של התנגדות למעצר היא עבירה ייחודית שנפרדת מעבירת האיומים הרגילה שמופיעה בסעיף 192 לחוק העונשין. ולכן, אין לקבל את טענת ההגנה

שרכיבי העבירה הקלה יותר של התנגדות למעצר נבלעים כולם בתוך רכיבי העבירה החמורה יותר של איומים.

20. ולבסוף, נזכיר שבסעיף 47(ג) נאמר במפורש שסעיף 47(א) בא להוסיף על הוראותיה של פקודת החוק הפלילי, 1936, (שלימים, הפכה להיות חוק העונשין), ולא לגרוע ממנה.

טענת השכרות

21. בשלב הסיכומים, הנאשם טען לחילופין, וזאת ככל שבית המשפט יקבע שהוא מקבל את עדותם של השוטרים יוסי ויערה ויעדיפה על עדותו של הנאשם, שיש לזכותו בשל התקיימות סייג "השכרות". טענה זו אין בה ממש ודינה להידחות.

22. יוזכר, הנטל להוכחת סייג לאחריות פלילית, רובץ לעולם לפתחו של הנאשם. הכלל הוא שעל הנאשם שמעלה את טענת "סייג השכרות" להוכיח שבעת ביצוע העבירה שבה הואשם, היה באחד משני מצבים חלופיים: או במצב של שכרות מלאה כאמור בסעיף 34ט(ד) לחוק העונשין או במצב של שכרות חלקית לפי סעיף 34ט(ה) לחוק העונשין (ראו דברי כבוד השופט עמית ב-ע"פ 3255/14 **ביטון נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (16.3.15)).

23. לגבי החלופה של שכרות מלאה, ברור שאיננה מתקיימת. בעדותו של הנאשם בבית המשפט הוא מסר מידע לקוני לגבי נסיבות שתיית האלכוהול באותו היום. בחקירתו הראשית אמר את הדברים הבאים: "לפעמים אני אוהב לשתות אבל לא אלכוהוליסט ולא מכור לזה, אולי היה ריח נודף והסכמתי" (פרוט' מיום 17.2.21 עמ' 2 ש' 16). **הא ותו לא**.

24. בפסיקה נקבע שהמשמעות של "שכרות מלאה" היא "שיכור כלוט" קרי נעדר כל מודעות לרכיבים של היסוד העובדתי של העבירה שביצע (ע"פ 6679/04 **סטקלר נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 11.5.06), פסקה 52 (להלן: **פסק דין סטקלר**)). מעיון בעדותו של הנאשם בתחנת המשטרה מיד לאחר האירוע מושא כתב האישום, עולה בבירור שהוא לא היה שיכור כלוט ונתן תשובות ענייניות לשאלות שנשאל. הנאשם הכחיש שאחז באבן והכחיש שאיים על יוסי והכחיש שהתנגד למעצר. כמו כן, הפנה את השוטרים לבדוק את המצלמות שמצויות באזור. ללמדך, שהוא היה מודע היטב לסביבתו וכלל לא ענה על ההגדרה של "שיכור כלוט".

25. לגבי החלופה של שכרות חלקית, גם חלופה זו איננה מתקיימת. "שכרות חלקית" עוסקת במקרה בו מבצע העבירה היה תחת השפעת חומר משכר (או גורם מסמם), וחומר זה לא השפיע עליו ברמה כזו ששללה את יכולתו להבין את אשר עשה או את הפסול במעשהו או להימנע מעשיית המעשה, היינו האדם לא היה "שיכור כלוט". ואולם, החומר המשכר השפיע באופן **חלקי** על כוחו של הנאשם להבין

את טיב מעשיו ומשמעותם, מבחינת הפוטנציאל החבוי בהם להצמיח עבירה פלילית. ההשפעה היא כזו השוללת את מודעותו של המבצע בשעת המעשה לפרט מפרטי העבירה.

26. בעת שמדובר בשכרות חלקית, ישנם שלושה תנאים מצטברים לתחולת ההגנה: ראשית, היותו של אדם נתון תחת השפעת חומר משכר בעת ביצוע העבירה (או תחת השפעת גורם מסמם כלשהו); שנית, אי מודעותו של הנאשם לפרט מפרטי העבירה בשעת המעשה; שלישית, קיומו של קשר סיבתי בין החומר המשכר לבין אי המודעות (**פסק דין סטקלר**, פסקה 52).

27. למעשה, הנאשם לא הביא ולו בדל ראיה להוכחת החלופה של שכרות חלקית. הנאשם לא הסביר מה הנתון העובדתי הספציפי שלא היה מודע לו מתוך תצפית העובדות שרלוונטי לעבירת האיומים או לתצפית העובדות שרלוונטי עבירה של התנגדות למעצר. כאמור, המשמעות של "שכרות חלקית" היא שהנאשם לא היה מודע לעובדה מאוד מסוימת מתוך מכלול העובדות שהתקיימו בעולם המציאות. וביתר פירוט:

א. בעבירה של התנגדות למעצר, הנאשם צריך להיות מודע לכך שהוא מתנגד למעצר שמתבצע על ידי שוטרים, קרי צריך שתהיה לו מודעות לעובדת היותם של יוסי ויערה "שוטרים". בנוסף, הנאשם צריך להיות מודע לכך שהם מבקשים "לעוצרו". הנאשם לא טען בשום שלב שלא היה מודע לעובדת היותם שוטרים או שהאלכוהול ששתה שלל את יכולתו לזהות שמדובר בשוטרים. בנוסף, הנאשם לא טען בשום שלב שלא היה מודע לכך שבכוונתם לעצור אותו, או שהאלכוהול ששתה שלל את יכולתו להבין שהם רוצים לעוצרו.

ב. בעבירת האיומים, צריך שיהיה יסוד נפשי אצל הנאשם מסוג "כוונה" להפחיד את יוסי. הנאשם לא טען בשום שלב שבשל שכרותו החלקית, לא היתה לו מודעות לעובדה שהחזקת אבן בידו והנפתה לכיוונו של יוסי, בליווי אמירה מפורשת שהוא ישליכה לעברו של יוסי, היא לא התנהגות מאיימת שעלולה להפחיד את יוסי.

סוף דבר

28. לאור כל האמור לעיל, הנני מרשיע את הנאשם בביצוען של העבירות הבאות: איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין וכן התנגדות למעצר תוך שימוש באיומים לפי סעיף 47(א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש] תשכ"ט 1969.

ניתנה היום, ג' ניסן תשפ"א, 16 מרץ 2021, במעמד הצדדים.

